

Nr 728

Av herr **Alexanderson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 100*, med förslag till lag om föreläggande av ordningsbot m. m.

(Lika lydande med motion nr 896 i Andra kammaren)

Ett intensivt rationaliseringsarbete har sedan länge bedrivits inom rättsskipningen. Denna rationalisering fortsätter nu i och med det förslag om införande av ordningsbot m. m. som föreslås i proposition nr 100. Rationaliseringen får betraktas som önskvärd och nödvändig med hänsyn till den stora ansvällningen av ärenden hos de rättsvårdande myndigheterna under senare år.

Vid rationaliseringar inom rättsväsendet är det av synnerlig vikt att tillbörlig hänsyn tas till kraven på rättssäkerhet. Detta framhålles också av departementschefen i propositionen. Den avvägning som nu skett mellan rationaliserings- och rättssäkerhetskraven har i stort sett accepterats av remissinstanserna. Vi delar denna uppfattning och kan därför i väsentlig utsträckning biträda de förslag som framläggas i propositionen.

En av de förändringar som föreslås i propositionen innebär att mål rörande vårdslöshet i trafik skall kunna beivras genom strafföreläggande samt kunna handläggas av ensam domare utan nämnd. Denna förenkling möjliggöres genom att fängelsestraffet borttages ur straffskalan varigenom vårdslöshet i trafik blir ett bötesbrott. Vi anser oss inte kunna acceptera detta förslag.

Vårdslöshet i trafik är ett brott som ofta är svårbedömbart till sin karaktär. Icke sällan rör det sig om besvärliga bevisvärderingar. De bedömningar som skall göras blir svåra inte minst därigenom att de icke sällan är av närmast icke-juridisk karaktär. Enligt vår uppfattning bör mål angående vårdslöshet i trafik även i fortsättningen handläggas av domare jämte nämnd. Riksdagen har också vid flera tillfällen uttalat att bevisprövningsfrågor bör avgöras av flera domare.

Därtill kommer att nämndemannainstitutionen har en viktig uppgift att fylla som förmedlare till allmänheten av kunskap om underdomstolarnas praxis. Denna funktion är särskilt viktig beträffande de ofta förekommande fallen av vårdslöshet i trafik. I trafikmålen är det dessutom av väsentlig betydelse att kunna tillgodogöra sig den allmänna kunskap och kännedom som nämndemännen besitter. Dessutom är förhållandet i trafikmål ofta

det att den åtalade bestrider ansvar för brott. Det torde sannolikt stärka tilliten till domstolens oväld om den åtalade i sådant fall dömes icke av ensam domare utan av domare jämte nämnd, så mycket mer som en fällande dom i mål om vårdslöshet i trafik icke blott medför straffpåföljd utan ofta även återkallelse av körkort.

Då vi således anser att vårdslöshet i trafik fortfarande bör bedömas av domare jämte nämnd förfaller jämväl det processuellt betingade kravet att ta bort fängelsepåföljden ur straffskalan.

Ytterligare en ändring i propositionen är enligt vår mening önskvärd. Bland de trafikförseelser vilka föreslås kunna föranleda ordningsbot märkes omkörning av fordon på eller strax före övergångsställe. Denna förseelse är i många fall av den beskaffenheten att den inte lämpar sig för ordningsbotssystemet. Sådant omkörning torde som regel utgöra vårdslöshet i trafik, och det är enligt vår mening olämpligt att den blir föremål blott för ordningsbotts-påföljd.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 100 måtte

1. besluta avslå förslaget till lag ang. ändrad lydelse av 1 § lagen den 28 september 1951 (nr 649) om straff för vissa trafikbrott, samt

2. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att bestämmelsen i vägtrafikförordningen om straff för förseelse mot 47 § 2 mom. vägtrafikförordningen icke måtte ändras.

Stockholm den 26 april 1966

Erik Alexanderson (fp)

Birger Isacson (h)

Gudmund Ernulf (fp)
